

Наукові перспективи
Видавнича група

Перспективи та інновації науки

СЕРІЯ "ПЕДАГОГІКА"

СЕРІЯ "ПСИХОЛОГІЯ"

СЕРІЯ "МЕДИЦИНА"

№8(26)2023

Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського

Громадська наукова організація «Система здорового довголіття в мегаполісі»

Видавнича група «Наукові перспективи»

Луганський державний медичний університет

Громадська організація «Християнська академія педагогічних наук України»

Громадська організація «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з
духовно-морального виховання»

*за сприяння КНП "Клінічна лікарня №15 Подільського району м.Києва", Центру
дієтології Наталії Калиновської*

«Перспективи та інновації науки»

(Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)

Випуск № 8(26) 2023

Київ – 2023

Ivan Horbachevsky Ternopil National Medical University

Public scientific organization "System of healthy longevity in the metropolis"

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Luhansk State Medical University

Public organization "Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine"

Public organization "All-Ukrainian Association of Teachers and Psychologists of
Spiritual and Moral Education"

*with the assistance of the KNP "Clinical Hospital No. 15 of the Podilsky District of Kyiv",
Nutrition Center of Natalia Kalinovska*

"Prospects and innovations of science"

(Series" Pedagogy ", Series" Psychology ", Series" Medicine ")

Issue № 8(26) 2023

Kiev – 2023

«Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»):
журнал. 2023. № 8(26) 2023. С. 561

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 27.09.2021 № 1017
журналу присвоєно категорію "Б" із психології та педагогіки**

**Рекомендовано до видавництва Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська
Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення від 17.04.2023, № 4/4-23)**

*Журнал видається за підтримки КНП "Клінічна лікарня №15 Подільського району м.Києва", Центру дієтології
Наталії Калиновської.*

Журнал заснований з метою розвитку наукового потенціалу та реалізації кращих традицій науки в Україні, за кордоном. Журнал висвітлює історію, теорію, механізми формування та функціонування, а, також, інноваційні питання розвитку медицини, психології, педагогіки та. Видання розраховано на науковців, викладачів, педагогів-практиків, представників органів державної влади та місцевого самоврядування, здобувачів вищої освіти, громадсько-політичних діячів.

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible, міжнародної пошукової системи Google Scholar.

Голова редакційної колегії:

**Жукова Ірина
Віталіївна**

кандидат наук з державного управління, доцент, директор Видавничої групи «Наукові перспективи», виконавчий директор президії громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління» (Київ, Україна)

Головний редактор: Чернуха Надія Миколаївна — доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної реабілітації та соціальної педагогіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Київ, Україна).

Заступник головного редактора: Торяник Інна Іванівна - доктор медичних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник лабораторії вірусних інфекцій Державної установи «Інститут мікробіології та імунології імені І.І. Мечникова Національної академії медичних наук України» (Харків, Україна);

Заступник головного редактора: Сіданіч Ірина Леонідівна — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна);

Заступник головного редактора: Жуковський Василь Миколайович — доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри англійської мови Національного університету "Острозька академія" (Рівне, Україна).

Редакційна колегія:

1. Бабова Ірина Костянтинівна - доктор медичних наук, професор, професор кафедри дефектології та фізичної реабілітації, ДЗ "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського" (Одеса, Україна)
2. Бабчук Олена Григоріївна – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
3. Бахов Іван Степанович — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
4. Балахтар Катерина Сергіївна - здобувач ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 053. Психологія, старший викладач кафедри іноземних мов в Національному університеті ім. О. О. Богомольця (Київ, Україна)
5. Бартенєва Ірина Олександрівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
6. Біляковська Ольга Орестівна – доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи Львівського національного університету імені Івана Франка (м. Львів, Україна)
7. Вадзюк Степан Нестерович - доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, почесний академік Національної академії педагогічних наук України, завідувач кафедри фізіології з основами біоетики та біобезпеки Тернопільського національного медичного університету імені І.Я.Горбачевського України (Тернопіль, Україна)
8. Вовк Вікторія Миколаївна - кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки Державного університету ім. Станіслава Станіца в Пілі (м. Піла, Польща)
9. Гвождєвич Сильвія — кандидат наук, Державна професійна вища школа ім. Якуба з Парадижу в Гожуві-Великопольському (Польща)
10. Головач Наталія Василівна — кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри управління персоналом та економіки праці Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
11. Гречановська Олена Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор кафедри філософії та гуманітарних наук Вінницького національного технічного університету (Вінниця, Україна)
12. Гудзь Наталія Іванівна - доктор фармацевтичних наук, професор, ад'юкт кафедри фармації і екологічної хімії Опольського університету, доцент кафедри технології ліків та біофармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (Львів, Україна)
13. Гуменникова Тамара Рудольфівна — доктор педагогічних наук, професор, директор Придунайської філії Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
14. Дерстуганова Наталя Вікторівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освіти та управління навчальним закладом Класичного приватного університету (Запоріжжя, Україна)
15. Долгова Олена Миколаївна - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
16. Журавльова Лариса Петрівна — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Поліського національного університету (Житомир, Україна)

17. Заячківська Оксана Василівна - кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
18. Нижнєвська Леся Анатоліївна — кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та особистісного розвитку Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
19. Іванська Олена Михайлівна - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
20. Кардаш Оксана Любомирівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій та економічної кібернетики Навчально-наукового інституту автоматизації, кібернетики та обчислювальної техніки Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне, Україна)
21. Коваленко Олена Михайлівна - кандидат педагогічних наук, провідний науковий співробітник відділу профільного навчання Інституту педагогіки НАПН України (Київ, Україна)
22. Коваль Галина Миколаївна - доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри мікробіології, вірусології, епідеміології з курсом інфекційних хвороб Ужгородського національного університету (Ужгород, Україна)
23. Ковальчук Анна Сергіївна - здобувач ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 053 Психологія Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
24. Корнієнко Петро Сергійович - доктор юридичних наук, доцент, адвокат, заступник першого проректора по роботі з коледами, професор кафедри філософії та соціально-гуманітарних дисциплін Національної академії статистики, обліку та аудиту (Київ, Україна)
25. Кравчук Володимир Миколайович, доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
26. Кравчук Людмила Степанівна - кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна», завідувач кафедрою фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна» (Хмельницький, Україна)
27. Крайник Григорій Сергійович - кандидат юридичних наук, доцент, доцент Житомирського державного університету імені Івана Франка (Житомир, Україна)
28. Левков Анатолій Анатолійович - кандидат медичних наук, доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Полтава, Україна)
29. Лігоцький Анатолій Олексійович — доктор педагогічних наук, професор (Київ, Україна)
30. Лисенко Дмитро Андрійович - кандидат медичних наук, доцент кафедри внутрішньої медицини №2 Вінницького національного медичного університету (Вінниця, Україна)
31. Лич (Назарук) Оксана Миколаївна - доктор психологічних наук, доцент, член-кореспондент української академії акмеології, член громадської спілки «Національна психологічна асоціація», доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
32. Макарєнко Олександр Миколайович — доктор медичних наук, професор, академік Міжнародної академії освіти та науки, професор кафедри загальномедичних дисциплін Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
33. Мальцев Дмитро Валерійович кандидат медичних наук, завідувач лабораторії імунології і молекулярної біології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (Київ, Україна)
34. Марушева Олександра Анатоліївна - доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри публічного управління та інформаційного менеджменту ПВНЗ Університет Новітніх Технологій (м. Київ, Україна)
35. Мельник Володимир Степанович — доктор медичних наук, професор кафедри неврології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, декан медичного факультету №1 (Київ, Україна)
36. Мідельський Сергій Людвігович – професор, Академік, Президент Регіональної Академії Менеджменту (Казахстан)
37. Міхальський Томаш — доктор наук, доцент кафедри географії регіонального розвитку Гданського університету (Польща)
38. Миргород-Карпова Валерія Валеріївна - кандидат юридичних наук, заступник директора з наукової роботи, старший викладач кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки Сумського державного університету (Суми, Україна)
39. Мочалов Юрій Олександрович - доктор медичних наук, професор, професор кафедри хірургічної стоматології та клінічних дисциплін ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Ужгород, Україна)
40. Нікульчев Микола Олександрович – доктор богословських наук, кандидат філософських наук, професор, доцент кафедри філософії НУ «ОМА» (Одеса, Одеська область, Україна)
41. Помиткін Едуард Олександрович — доктор психологічних наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Язюна НАПН України (Київ, Україна)
42. Помиткіна Любов Віталіївна — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
43. Попель Оксана Василівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української та іноземної філології Одеського національного технологічного університету (Одеса, Україна)
44. Приходькіна Наталія Олексіївна - доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
45. Прокоф'єва Марина Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземної філології факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
46. Сирник Ярослав - доцент кафедри антропології Вроцлавського університету (Вроцлав, Польща)
47. Трушкіна Наталія Валеріївна - кандидат економічних наук, член-кореспондент Академії економічних наук України, дійсний член Центру українсько-європейського наукового співробітництва, старший науковий співробітник відділу проблем регуляторної політики та розвитку підприємництва, Інститут економіки промисловості НАН України (Київ, Україна)
48. Турчинова Ганна Володимирівна — кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету природничо-географічної освіти та екології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (Київ, Україна)
49. Хохліна Олена Петрівна — доктор психологічних наук, професор, професор кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
50. Чаусова Тетяна Володимирівна — кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та особистісного розвитку Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
51. Черська Марія Сергіївна - доктор медичних наук, завідувачка консультативно-діагностичним відділенням Державної Установи «Інститут ендокринології та обміну речовин НАМН України» (Київ, Україна)
52. Чумак Оксана Володимирівна - доктор економічних наук, доцент, науковий співробітник відділу статистики і аналітики вищої освіти Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики», (Київ, Україна)
53. Шевченко Валерія Геннадіївна - кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургії #2 Одеського національного медичного університету (Одеса, Україна)
54. Яковницька Лада Савелівна — доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

Ступак О.Ю., Адаменко Я.М. <i>ПРОГРАМА РОЗВИТКУ ТВОРЧОЇ УЯВИ У ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ХУДОЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ</i>	317
Хищенко О.О. <i>ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ТЕХНОЛОГІЙ КОНСТРУКЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ І МАТЕРІАЛОЗНАВСТВА</i>	326
Ховрякова Т.І., Дороніна Т.О. <i>ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ ПІДЗНЬОРАДЯНСЬКОГО ПЕРІОДУ («СІМ'Я І ШКОЛА» 70-80 тт рр. ХХ ст.)</i>	337
Хоміцька В.М., Корж Є.М., Петрова Н.В., Гудим Г.П. <i>ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОЗДОРОВЧОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ</i>	347
Чорнобай В.Г. <i>ТРУДНОЩІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТАМИ АГРАРНИХ ЗВО(ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ)</i>	355
Ярхо Т.О., Ємельянова Т.В., Легейда А.В., Легейда Д.В. <i>РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНО-МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ БАКАЛАВРАТУ ЗА ІНДИВІДУАЛЬНОЮ ОСВІТНЬОЮ ТРАЄКТОРІЄЮ БАЗОВОЇ МАТЕМАТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ</i>	368

СЕРІЯ «Психологія»

Shevchenko R.V. <i>VOLUNTEER ACTIVITIES OF EMPLOYEES IN THE CONTEXT OF PROFESSIONAL GROWTH</i>	381
Александров Ю.В. <i>СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ ПІДЛІТКІВ У КОНТЕКСТІ ЇХ ЖИТТЄЗДАТНОСТІ</i>	390
Вінник Н.Д., Кутішенко В.П. <i>ДО ПИТАННЯ ДУХОВНОСТІ ТА КОПІНГ-ПОВЕДІНКИ</i>	399
Волинець Н.В., Лазоренко О.В., Борисенко М.В. <i>НЕАДАПТИВНІ РЕАКЦІЇ ПРИКОРДОННИКІВ В КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЯХ: РЕЗУЛЬТАТИ ЕМПІРИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ</i>	408

УДК 378.147:811.111

[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-8\(26\)-355-367](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-8(26)-355-367)

Чорнобай Віра Георгіївна старший викладач кафедри філології, Дніпровський державний аграрно-економічний університет, вул. Сегрія Єфремова, 25, м.Дніпро, тел.: (066) 364-54-53, <https://orcid.org/0000-0003-2661-8936>

ТРУДНОЩІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТАМИ АГРАРНИХ ЗВО(ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ)

Анотація. Сучасний світ ринку праці дуже насичений фахівцями найрізноманітніших сфер, оскільки люди зрозуміли, що можуть будувати кар'єру не лише у своїй країні, а будь-де. Це означає, що всі майбутні фахівці мають вільно володіти іноземними мовами, особливо англійською, оскільки вона – офіційна мова всієї планети. Деколи вивчення іноземної мови в технічних (аграрних) ЗВО є проблемою, оскільки самі студенти, а інколи, і батьки не вважають необхідним приділяти вивченню мов належної уваги. Але для аграрних ЗВО фахова мовна підготовка є пріоритетною, оскільки розуміємо, що це допоможе майбутнім фахівцям стати більш конкурентно-спроможними фахівцями, що зможуть без посередників вирішувати свої професійні завдання та проблеми на міжнародному рівні.

У процесі освоєння іноземної мови студентами одним із важливих аспектів, що впливає на успішність навчання, є психіка людини. Ми розглянули психологічні основи вивчення іншомовної мови та виявили деякі ефективні способи подолання психологічних труднощів при оволодінні іноземною мовою.

Також нами розглядаються підходи до визначення категорії «комунікація» у ХХ-ХХІ століттях. Автори розглядають еволюцію поняття в соціально-гуманітарних, природничих дисциплінах, технічних науках і філософії, приділяється особлива увага аналізу змісту поняття в психолого-педагогічній думці та практичному впливу на процес вивчення англійської мови в технічних (аграрних) ЗВО.

Професійна комунікація стала невід'ємним компонентом професійної підготовки спеціалістів. У провідних вищих навчальних закладах країни для досягнення максимального результату запрошуються викладачі-носії мови для того, щоб студенти могли "зануритися" у справжнє мовне середовище. В основі теорії професійної комунікації лежать ідеї, розроблені в рамках таких областей знань, як риторика, етика, лінгвістика, психологія, мовний етикет, технічний лист, соціологія, кібернетика та інформаційні технології, проте досі немає точного визначення, його структури та змісту щодо конкретних сфер діяльності та спеціальностей.

Ключові слова: комунікація, спілкування, професійні комунікації, обмін інформацією, ділове спілкування, іноземна мова, мотивація, мовний бар'єр, увага, пам'ять, вольові зусилля, комплексний підхід

Chornobai Vira Georgiivna Saint lecturer philology department, Dnipro state university of agriculture and economics, Sergey Yefremov St., 25, Dnipro, tel.: (066) 364-54-53, <https://orcid.org/0000-0003-2661-8936>

DIFFICULTIES OF LEARNING ENGLISH BY STUDENTS OF AGRICULTURAL UNIVERSITIES (PSYCHOLOGICAL ASPECT)

Abstract. The modern world of the labor market is very saturated with specialists in a wide variety of fields, as people have realized that they can build a career not only in their country, but anywhere. This means that all future specialists must be fluent in foreign languages, especially English, since it is the official language of the entire planet. Sometimes learning a foreign language in technical (agricultural) higher education institutions is a problem, because students themselves, and sometimes even parents, do not consider it necessary to pay due attention to language learning. But for agricultural higher education institutions, professional language training is a priority, as we understand that it will help future specialists to become more competitive specialists who will be able to solve their professional tasks and problems at the international level without intermediaries.

In the process of learning a foreign language by students, one of the important aspects that affect the success of studies is the human psyche. We considered the psychological foundations of learning a foreign language and discovered some effective ways to overcome psychological difficulties in mastering a foreign language.

We also consider approaches to defining the category "communication" in the XX-XXI centuries. The authors consider the evolution of the concept in the social and humanities, natural sciences, technical sciences and philosophy, special attention is paid to the analysis of the content of the concept in psychological and pedagogical thought and the practical impact on the process of learning English in technical (agrarian) higher education institutions.

Professional communication has become an integral component of professional training of specialists. In the leading higher education institutions of the country, in order to achieve the maximum result, native teachers are invited so that students can "immerse" in a real language environment. The theory of professional communication is based on ideas developed within the framework of such areas of knowledge as rhetoric, ethics, linguistics, psychology, language etiquette, technical letter, sociology, cybernetics and information technology, but there is still no precise definition, its structure and content in relation to specific areas activities and specialties.

Keywords: communication, communication, professional communication, exchange of information, business communication, foreign language, motivation, language barrier, attention, memory, willpower, comprehensive approach.

Постановка проблеми. Вивчення іноземних мов нині - це процес для кожної людини. У студентів можуть виникнути різні труднощі та проблеми при вивченні англійської мови. Вони можуть робити різні помилки у вимові, граматиці, орфографії та використанні словникового запасу. Існує зв'язок між рідною мовою учня та особливими труднощами у вивченні та використанні англійської мови, а також тими помилками, які учень зазвичай робить у вимові, граматиці та лексиці. При вивченні англійської ми мимоволі використовуємо рідну мову.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Казначеева С.М. стверджує, що студенту технічного університету обсяг лінгвістичних знань найчастіше видається «безмежним» через їхню специфічну складність та відсутність у нього необхідних умінь і навичок. Іноді це призводить до песимізму та відмови від спроб засвоїти лінгвістичні знання. А низька самооцінка також негативно позначається вивчення іноземної мови. Їм здається, що вони ніколи не будуть говорити мовою добре, що вони ніколи не вивчать стільки правил і т.д.[1, с.45-48]. У філософії поняття комунікації трактувалося по-різному. При цьому слід зазначити, що сам термін увійшов до наукового обігу у ХХ столітті. Цей термін був вперше використаний Ч. Кулі, який визначив дане поняття як «механізм, за допомогою якого стає можливим існування та розвиток людських відносин – усі символи розуму разом із способами їх передачі у просторі та збереження у часі». [2, с.8-67] На рубежі ХХ століття комунікація розглядалася як здійснення спілкування і, отже, усе, що сприяло розвитку відносин для людей. Проблема вивчення процесу професійної комунікації та визначення поняття професійної комунікації пов'язана насамперед із відсутністю точного визначення даного терміна. А.В.Соколов виділяє 4 види комунікації: матеріальну, генетичну, психічну та соціальну. Професійна комунікація належить до соціальної. [3,С. 32] Комунікативне навчання з'явилося у 1970-1980-ті рр., коли яскраво виражена прагматична спрямованість наукових досліджень проявилася як у загальній концептуальній позиції методики як науки, і у технології навчання іноземних мов. Методичні підходи набули яскраво вираженого комунікативного характеру. Це зумовило радикальний поворот до природної комунікації в процесі навчання мови, націленість даного процесу на формування комунікативної компетенції, а пізніше - і здатності до спілкування вивчається, що здійснюється з урахуванням ситуативних та особистісних факторів, що детермінують специфіку іншомовної мовної поведінки. Починаючи з 1970-х років методисти, які стоять на позиціях комунікативного підходу, слідом за лінгвістами прагнули спертися на соціальні та функціональні аспекти

використання мови у конкретних ситуаціях мовного спілкування. При комунікативному навчанні англійської мови об'єктом формування є не лише конкретні знання, вміння та навички, а й комунікативна компетенція, що дозволяє людині ефективно взаємодіяти у ситуаціях мовного спілкування англійською.

Мета статті – охарактеризувати основні засади сучасної методики викладання іноземних мов; з'ясувати психологічні та фізичні проблеми, що впливають на вивчення іноземної мови (англійської) а аграрних ЗВО.

Виклад основного матеріалу. В епоху глобалізації, постійно мінливих геополітичних умов, нових викликів та загроз особливо актуальною є проблема підготовки висококваліфікованих кадрів у різних сферах діяльності. Зміни, що відбуваються у сфері політики, економіки, освіти та культури, сприяють зміцненню міжнародного співробітництва, розвитку контактів між представниками різних національностей у професійній сфері. Болонський процес у вищій освіті передбачає більш активну взаємодію між університетами України та європейських країн, активний обмін досвідом, підвищення академічної мобільності студентів, викладачів та наукових кадрів, що, у свою чергу, передбачає значне підвищення вимог до рівня мовної підготовки студентів як майбутніх фахівців для фасилітації спілкування у полікультурному середовищі. Професійна комунікація стала істотним компонентом здійснення професійної діяльності. У зв'язку з цим особливо актуальною стає проблема підготовки фахівців, які здатні здійснювати ефективну комунікацію з колегами, у тому числі й на міжнародній арені. Для вирішення завдання розробки та впровадження нових підходів до формування готовності майбутніх спеціалістів до професійної комунікації необхідно уточнити визначення понять «комунікація» та «професійна комунікація».

Студенти технічних ЗВО часто відносять іноземну мову до «другорядних», «не основних» дисциплін і тому не приділяють їй належної уваги. Налаштувавшись таким чином, студент виявляє інтелектуальну пасивність щодо мови, що зрештою позначається лише на рівні володіння іноземною мовою. Очевидно, все, що знаходиться поза рамками майбутньої професії, майбутнього інженера майже не цікавить. Це можна пояснити в даному випадку тим, що студенти бачать своє завдання у оволодінні спеціальними технічними дисциплінами – на них і спрямовується основна увага та сили. Значна частина студентів переконана в тому, що загальнонаукові та суспільно-освітні дисципліни не наближають, а навпаки, видаляють їх від оволодіння професійно важливими навичками та знаннями. Таким чином, викладачеві іноземної мови потрібно спочатку зруйнувати думку, що склалася, про непотрібність цього предмета, створити позитивне емоційне ставлення до нього, допомогти усвідомити всю необхідність вивчення іноземної мови. І лише потім приступати до практичних занять, на яких слід згадувати якнайчастіше про практичне володіння іноземною мовою

як засобом отримання спеціальної інформації з профільюючого предмета. Формуванню позитивного відношення сприяє соціально-психологічна підготовка студентів, яка не лише допомагатиме ефективному засвоєнню предмета, а й зніматиме психологічні бар'єри, що знижують готовність суб'єкта до ефективного освоєння мови. І тільки тоді іноземна мова супроводжуватиме професійне зростання майбутнього фахівця. Крім того, у навчанні іноземної мови у технічному вузі існує недооцінка емоційно-ціннісного фактора у навчальній діяльності.

Відповідно до вимог сучасного виробництва професіонограму сучасного інженера чи фахівця сільського господарства складають не лише спеціальні технічні знання та вміння, а й ряд нетрадиційних для інженерної освіти так званих «м'яких» (soft skills), або гуманітарних, якостей та компетенцій: уміння працювати в багатопрофільній команді, володіння прийомом ефективної аргументації та комунікативної компетенцією в цілому, розуміння професійної та етичної відповідальності прийняття інженерних рішень, здатність до аналізу та критики прийнятих рішень, мистецтво управління людьми та розуміння необхідності навчання протягом усього життя.

Щоб зрозуміти культуру та традиції іншого народу, нам передусім необхідно знати мову цього народу. Через вивчення іноземної мови ми можемо познайомитися з іншими народами, їх менталітетом, їх діяльністю, звичаями, пам'ятками країни мови, що вивчається. Вивчення іноземних мов допомагає людині розширити світогляд, збагатити світогляд, покращити різні види пам'яті, стійко фіксувати увагу, розвивати мислення. Але в чому полягає складність вивчення іноземних мов? На вивчення іноземної можна дивитися по-різному. Для когось цей процес здається дуже складним, і навчитися вільно говорити іноземною мовою є недосяжною метою. У разі людина так і не доводить справу до кінця. А для інших цей процес дається легше. Це не залежить від підбраної літератури, за допомогою якої він вивчає іноземну мову, і не настільки важливі лінгвістичні здібності людини. Але в чому основна проблема вивчення іноземної мови? Доведено, що проблема вивчення іноземної мови в основному криється в нашій психології.

Кожна людина здатна вивчити англійську мову швидко, якщо вона має чітку мотивацію. Тому, абітурієнти, вступаючи до університету, розуміють, яку специфіку іноземної (англійської) мови вони вивчатимуть. Це означає, що вони визначилися з метою, для якої потрібний мову. Таким чином, здобувачі вищої освіти самі створюють собі стимул, який надалі допомагатиме у подоланні труднощів у процесі вивчення. Якщо іноземну мову важливо вивчити для роботи (Business English), підвищення кваліфікації, то має точно надихати можливе підвищення по службі, збільшення заробітної плати. Якщо збираєтесь у закордонне відрядження, вас має хвилювати, як показати себе перед партнерами.

У міру того, як викладання англійської мови стає все більш поширеним процесом, навчальні матеріали та навчальне середовище адаптуються до

сучасних вимог та умов кожного конкретного вишу: диверсифікуються, розвиваються та вдосконалюються. У процесі вивчення іноземної мови ставляться нові завдання, робляться спроби та зусилля з розробки та застосування нових методів та засобів навчання, які повинні відповідати рівню підготовки студентів, їх інтересам, запитам. Поряд з цим неминуче виникають різні проблеми, які негативно позначаються під час навчального процесу, академічних досягненнях учнів і значною мірою демотивують їх.

Якщо не вникати у суть питання, то навчання англійської мови може здатися схожим на викладання будь-якого іншого вузівського предмета, проте не слід недооцінювати особливості дисципліни, у вивченні якої важливу роль відіграють інтерактивні інтернет-ресурси, мультимедійні навчальні засоби та ефективні методи навчання. Застосування сучасних методик є актуальним завданням, тому що викладачі повинні не тільки розвивати основні мовні навички: читання, письмо, аудіювання та розмовну мову відповідно до навчальної програми, але й уміти підтримувати та стимулювати інтерес студентів до предмета, заохочувати ентузіазм до вивчення та практичного застосування англійської мови.

Як показує досвід викладання, однією з проблем, що найчастіше згадуються, з якими доводиться стикатися в даний час, є чисельна переповненість мовних груп. Цей «екстра-фактор» негативно впливає на процес навчання, тому що при виконанні завдання англійською мовою потрібна участь кожного студента, а якщо в групі займається понад 14 осіб, то викладач фізично не може опитати та оцінити всіх студентів на одному занятті. Ситуація ускладнюється в тому випадку, якщо рівень знань студентів різний. У цьому випадку необхідно диференціювати завдання щодо рівня складності та організувати пізнавальну діяльність студентів на занятті, спираючись на їх реальні можливості, що дозволить створити сприятливе середовище навчання. На практичних заняттях викладачам слід поєднувати групову, індивідуальну та самостійну роботу студентів, таким чином забезпечуючи ефективність процесу навчання.

Для виконання сучасних завдань важливим фактором є надійний доступ до ресурсів. В аудиторії необхідні комп'ютер, проектор та колонки.

За часів пандемії, військового стану та переходу на дистанційне навчання у багатьох здобувачів були відсутні персональні комп'ютери чи гаджети, які б давали їм вихід до Інтернету, а у тих, хто виїхав за місто, на дачу, чи то, навіть, за кордон, був відсутній стабільний Інтернет. Хочу наголосити, що навчальний процес вимагає створення комфортної та ділової атмосфери, а також сучасного оснащення, інакше викладачі не зможуть добре організувати роботу на занятті, зацікавити студентів та, відповідно, досягти цілей навчання.

Однією із серйозних проблем для студентів немовних вишів є нестача словникового запасу. Учні стикаються з одним із складних завдань, яким є

оволодіння вокабуляром (vocabulary – лексикою за певною темою – англ.), особливо за напрямом та профілем навчання. Багато студентів помилково вважають, що їм не потрібно запам'ятовувати нові слова-терміни, тому що вони рідко використовуються у повсякденному житті. У них відсутня мотивація вивчення нових слів. І оскільки вони погано володіють лексикою та граматикою мови, що вивчається, то переклад тексту перетворюється для здобувачів у боротьбу за розуміння змісту, що, природно, потребує багато часу та зусиль. У таких ситуаціях необхідно спробувати зняти мовну бар'єр, використовуючи електронні словники чи пропонуючи студентам покластися інтуїцію і спробувати вгадати значення слова, з контексту, що допомагає студенту розпізнавати ситуативне значення слів.

Розмовні фрази найкраще засвоюються в контексті при складанні діалогів. Прекрасний результат також дають лексичні ігри. Нині молоді викладачі успішно використовують комп'ютерну програму Kahoot для закріплення нової лексики. Відпрацювання ключових слів по темі в ігровому форматі дає емоційний заряд, що навчається, нова лексика краще запам'ятовується і надовго залишається в пам'яті. Слід зазначити, що ігровий метод дозволяє успішно відпрацювати як лексику, і граматику, а при роботі з дефініціями можна поділити групи на команди. Такі завдання підвищують зацікавленість, виробляють командний дух, мають високий емоційний ефект.

Слабке володіння лексикою є причиною лінгвістичних проблем, які можна поділити на дві категорії: по-перше, неточності, допущені щодо вимови, морфології, синтаксису та правопису; по-друге, складнощі із самовираженням при використанні англійської мови. Подібні труднощі, пов'язані з вимовою, наголосом та інтонацією, стають на заваді студентам. Коли ці лінгвістичні проблеми проявляються і в рецептивних, і в продуктивних видах мовної діяльності, це демотивує студентів при цільовому вивченні мови. Таким студентам можна рекомендувати почати висловлювати свої думки з побудови найпростіших фраз, тобто знизити рівень складності та підвищувати його поетапно.

Ще один недолік – концентрація уваги. Передбачається, що в аудиторії студенти повинні використовувати смартфони тільки для навчання як інструмент підтримки освітніх процесів, що є дуже корисним, наприклад, робота з електронними словниками. Звичайно, це актуально лише для здорового темпу життя (без пандемії та війни). Але якщо студенти замість участі на занятті спілкуються із друзями або займаються переглядом нових онлайн-медіа, то такі дії учнів не можуть бути позитивно оцінені, оскільки вони відволікають здобувачів від навчальної діяльності. Більше того, якщо молоді люди використовують смартфони постійно, серед іншого переглядають фейкову та рекламну інформацію на порталах соціальних мереж, то це може негативно вплинути на інтелектуальний та психологічний розвиток підростаючого покоління. У цій ситуації використання смартфонів

студентами має бути обмежене та контролюватись батьками та викладачами. При низькій концентрації уваги студенти постійно відволікаються та не можуть освоїти матеріал. Концентрація залежить від таких умов, як втома і безсоння через безперервне перебування за комп'ютером, несприятливе навколишнє оточення, сімейні проблеми. При мінімізації негативних факторів студент має можливість покращити свої результати у вивченні мови та отримати хороші бали. Фокусування уваги підвищується у разі, якщо викладач підбирає цікаві завдання, якщо зміна завдань відбувається динамічно. У той самий час темп заняття має відповідати можливостям і потребам групи.

На ефективність процесу застосування сучасних освітніх технологій у професійній підготовці майбутніх фахівців впливають такі фактори: стан соціально-психологічного клімату в учнівському колективі, соціальна важливість професії; рівень професіоналізму педагогічного колективу навчального закладу; наявність науково обґрунтованого професійно спрямованого плану навчально-виховної роботи; індивідуальні здібності учнів; здатність викладачів до ефективного впровадження сучасних освітніх технологій; дидактична орієнтація на вироблення позитивного мотивованого ставлення учнів до нового; аналіз схеми управління впровадженням сучасних освітніх технологій у підготовці майбутніх фахівців.

Викладання англійської є особливо важким завданням для слабких студентів. Низький рівень мовних знань не дозволяє їм виконувати пошукові завдання в Інтернеті та гальмує процес їхнього розвитку, демотивує студентів, не дає учням можливості формувати та вдосконалювати свої вміння, оскільки у них відсутнє базове знання англійської лексики та граматики. Вони часто припускаються помилок і мають низьку продуктивність праці. У подібних випадках студенти не мають інтересу до вивчення мови. Вони швидко втомлюються. Таких студентів особливо важко мотивувати вивчення іноземної мови. Однак якщо використовувати для навчання аудіо- та відеоматеріали, то студентам буде набагато легше зрозуміти зміст іншомовного матеріалу та виконати завдання. Сильні студенти зазвичай аналізують отримані дані і, зустрічаючись з новою інформацією, намагаються осмислити те, що викликає у них сумніви. Слабкі студенти пасивні, намагаються ігнорувати ці проблеми. Вони не хочуть чи не можуть розібратися у прочитаній інформації.

Здобувачі вищої освіти мають вивчати іноземну мову не просто поглиблено, їм необхідно освоїти англійську мову на рівні, яка дозволить учням активно використовувати її як у професійній, так і науковій сфері. Ці компетенції є пріоритетними в університеті. Починати слід з читання загальнонаукових та професійних журнальних текстів в оригіналі, вивчення яких дозволяє студентам удосконалювати своєрідну поведінку.

Для успішного проведення дискусії студенти повинні оволодіти вміннями, що підвищують ефективність групового обговорення: 1) ставити

питання, які стимулюють до більш чіткого формулювання й аргументування думок («What do you mean when you say that ...?», «Could you prove it?»); 2) здійснювати парафраз – повторення висловлювання студента, який виступає, з метою стимулювання переосмислення та уточнення змісту («You say that ...?», «Did I understand right that ...?»); 3) демонструвати нерозуміння з метою уточнення і деталізації висловлювання («I'm sorry, I don't really understand what you mean. Can you give more details or examples?»); 4) виражати сумнів, щоб позбавлятися від слабо аргументованих і непродуманих висловлювань («Is it really so? Are you sure?») [5].

Навчання англійської мови у ЗВО вимагає, щоб викладачі навчали здобувачів розвивати не тільки академічні, науково-дослідні та практично-розмовні навички, але й особисті якості, що включають такі важливі компетенції, як управління часом та вміння організувати себе (time-management and self-management skills), які є ключовими для освоєння вузівської програми. Не всі студенти можуть швидко адаптуватися до цих вимог. Практика показує, що найскладніше для здобувачів – це не запізнюватися на заняття та укладатися у встановлені терміни.

Безпосередньо з розвитком навичок самоорганізації пов'язано формування готовності студентів до самостійної роботи, до самонавчання. Під самонавчанням ми розуміємо цілеспрямовану, систематичну, автономну діяльність індивіда з здобуття, засвоєння та творчої переробки знань. У процесі такої діяльності студент самостійно визначає мету та зміст свого навчання, а також контролює свій рівень підготовки. Проте цей процес все ж таки вимагає коригування та контролю з боку викладача. Контроль навчальних знань – це зіставлення фактичних результатів навчання із запланованими та встановлення їх відповідності нормам та стандартам. Необхідною умовою успішного результату є наявність у студентів розвинених навичок самопідготовки, тобто знань, умінь та установок, пов'язаних із процесом самонавчання. Ці компетенції мають формуватися на етапі вузівської підготовки. Вони включають навички медіа- та інформаційної грамотності, тобто навички безпечного використання засобів масової інформації (медіаімунітету), критичного мислення, аналізу інформації та її використання для самовираження, для успішної творчої роботи як у вузі, так і протягом усього життя (life-long learning – англ.) Тобто такі універсальні компетенції майбутнього фахівця, як самоорганізація та саморозвиток, критичне мислення є виключно важливими [6, С. 2328].

Користь від Інтернету та соціальних мереж як джерела інформації є дуже сумнівною. Можливо, що написання коментарів та проведення дискусій на порталах може сформувати критичне мислення у молоді, але не всі сайти соціальних мереж підходять для використання як навчальних інструментів. Викладачам необхідно постійно розвивати свої ІТ-навички, краще продумувати план заняття, щоб воно було не лише пізнавальним, а й певною

мірою містити розважальні, ігрові елементи (цікаве відео, аудіо на тему, гру). Нудьга вбиває інтерес! Щоб подолати відчуття рутини у студентів, успішно застосовуються рольові ігри, а також методика кейс-аналізу. Ці формати відрізняються емоційністю, надають можливість кожному здобувачу висловити свою думку, розвивають творчість та уяву – якості, важливі для майбутніх спеціалістів у сфері сільського господарства.

Щоб подолати всі бар'єри та труднощі на шляху вивчення іноземної мови, викладач має постійно шукати можливості стимулювати студентів. Мотивація – найважливіший та ефективний чинник навчання у будь-якій дисципліні. У випадку з іноземною мовою в немовному вузі мотивація до освоєння дисципліни буває набагато нижчою у зв'язку з тим, що вона не є дисципліною, а студенти завантажені завданнями з основних предметів. Проблема мовної мотивації залишається однією з актуальних проблем вищої освіти.

Еволюція цілей навчання іноземних мов призводить до комплексної проблеми, яка висуває високі вимоги до якості освіти учнів, які мають готовність до встановлення міжкультурної іншомовної комунікації в сучасному постіндустріальному суспільстві. Сучасне суспільство вимагає обов'язкового вивчення іноземних мов, оскільки комунікація у світі стає невід'ємною частиною життя. Англійська є найпоширенішою мовою в результаті Британської колонізації та становлення Сполучених Штатів однією з найсильніших країн ХХ ст. У Європі англійська контактує з іншими мовами, тому що більшість європейців білінгви або багатомовні.

Регулярне поповнення словникового запасу та вивчення тематичної лексики – ключ до багатотомної англійської мови. Але як зробити так, щоб нові слова відклалися в пам'яті надовго? Для загального розуміння мовлення та поверхневого спілкування буде достатньо знання близько 1000 високочастотних слів. Для підтримки розмови на загальні теми та перегляду нескладних фільмів та серіалів вистачить 3000–4000 слів. А ось якщо хочете розуміти до 100% мови - вам знадобиться запас приблизно 20 000 слів. Кількість вивчених слів ще не гарантує того, що ви вільно спілкуватиметеся. Важливо підходити до поповнення словникового запасу з розумом: зубрити не все поспіль, а сконцентруватися на найуживаніших словах і тематичній лексиці. Починайте з вивчення базових тем, таких як: сім'я, будинок, робота, місто, погода, тварини, їжа, подорожі тощо. Прогрес не стоїть на місці: останнім часом з'являється багато нових слів та сленгових виразів, а якісь виходять із вживання. Тримайте руку на пульсі та виписуйте нові слова, зустрічаючи їх у серіалах, фільмах, статтях, підкастах та засобах масової інформації. Фільми, серіали, статті та книги – чудове джерело нових слів та виразів. Регулярний перегляд відеоматеріалів із субтитрами хороший тим, що незнайомі слова використовуються в цікавому вам контексті, а отже, швидше запам'ятовуються. Аналогічне правило працює і з друківаними матеріалами:

знайдіть статті на тему вашої професії або зі сфери інтересів, а також прочитайте в оригіналі свої улюблені книги.

Методом запам'ятовування нових слів за допомогою *карток* користуються вже давно, але своєї актуальності він не втрачає. Це зручно та доступно кожному: одного боку картки ви пишете слово англійською, а з іншого — переклад. Для кращого ефекту вибирайте картки з картинками. Візуально ми запам'ятовуємо інформацію набагато легше, і в майбутньому слово швидко спаде на думку, якщо ви просто згадаєте картинку. Сьогодні замість звичайних паперових карток з'явилося багато мобільних програм та веб-тренажерів для запам'ятовування, отже, потрібні віртуальні картки завжди будуть завжди під рукою.

Записуйте нові слова у *спеціальних зошитах* у два стовпці: слово-переклад. Коли ви пишете – запам'ятовуєте не лише переклад слова, а й його правильне написання. Сюди записуйте часто вживані словосполучення з цим словом або стійкі висловлювання.

Вчіть ті слова, що входять до вашої *сфери інтересів*. Тверда лексична база потрібна всім, але у кожного з нас свої захоплення та хобі, так що збирайте більше інформації зі своєї улюбленої теми.

Вчіть слова у *контексті*. Мало просто вивчити нове слово — треба ще й вміти застосувати його. Одразу ж дивіться приклади, де воно було використане, в якому контексті, з якою метою і таке інше. Спробуйте скласти приклади речень з новим словом і знайти йому застосування в мові.

Вивчіть *стійкі словосполучення*. Багато студентів роблять одну і ту ж помилку: спочатку будують речення українською в голові, а потім перекладають. Але норми наших мов сильно відрізняються, і іноземець може просто не зрозуміти, що ви маєте на увазі. Тому, поруч із новими словами, запам'ятовуйте стійкі словосполучення (*common collocations*) та його вживання у мовленні. Так, "зробити фотографію" – це "take a picture", а не "do a photo"; "побити рекорд" – "break a record", а не "beat a record".

Протилежності (антоніми) не лише притягуються, а й краще запам'ятовуються. Наприклад, краще вчити слова попарно разом з антонімами: good-bad (хороший-поганий), big-small (великий-маленький), happy-angry (щасливий-злий) тощо.

Розбирайте складні слова. Багато іноземних слів складаються з кількох простіших. Зустрівши складне слово — розберіть його частинами і подивіться, як вони перекладаються окремо. Це допоможе вам побудувати асоціативний зв'язок і легко запам'ятати слово. Так, слово *microbiology* (мікробіологія) складається з двох слів – *micro* (маленький) та *biology* (біологія). Складіть список приставок, що часто зустрічаються (*un-, dis-, con-, micro-* і т. д.) і суфіксів (*-able, -ly, -ent, -tion, -ive* і т. д.) і запам'ятайте що вони означають. У майбутньому, зустрівши нове слово, ви зможете легко здогадатися про його значення.

Не забувайте про *граматику*. Як тільки вам зустрівся нове слово, потрібно не тільки розібрати його досконало, а й дізнатися про граматичні правила, які йому відповідають. Так, нове слово може виявитися лише іншою формою вже відомого вам слова. Також, навчайте більше дієслів і запам'ятовуйте їхнє ситуативне вживання. Передбачається, що студенти здобули основи знань у школі та середніх спеціальних закладах, тому на першому курсі їм пропонується так званий коригувальний лексико-граматичний курс, а на другому – вже даються основи професійної іноземної мови. На жаль, на практиці ситуація трохи інша. Студенти-першокурсники, які надійшли до вузу з метою отримання технічної спеціальності, мають різну базову підготовку з іноземної мови. Хтось закінчив спецшколу з поглибленим вивченням іноземної мови, а хтось – сільську школу, де її навіть не навчили читати. У результаті вони потрапляють в одну групу, де через деякий час обидва студенти втрачають інтерес до вивчення мови – один через те, що це все надто складно та незрозуміло, інший – через те, що все це він уже давно вивчив, а жодних нових знань не одержав. І, як правило, студенти починають відчувати негативні емоції, песимізм та розгубленість. Викладач іноземної мови також часто приходять до усвідомлення безуспішності та неефективності своєї діяльності, оскільки продовження занять вкрай утруднене. Саме тому основне завдання викладача спочатку – продіагностувати мовну підготовку студента та допомогти йому організувати подальший процес навчання іноземної мови. У цьому допоможе диференційований підхід до студентів і облік стратегій пізнавальної діяльності, які вони віддають перевагу.

Наприкінці зроблено **висновок** у тому, що наукові теорії, розроблені у межах різних дисциплін, дозволили найбільш детально визначити категорію «комунікація». Психологічні дослідження біхевіористів сприяли її виділенню як науковий предмет. Теоретико-лінгвістичні та кібернетично-інформаційні підходи визначили структуру комунікативної дії, а філософська наука надала вивченню поняття та процесу комунікації більшого характеру. Проблеми вивчення та викладання іноземних мов в аграрних університетах представляють комплексну проблему, на вирішення якої необхідний аналіз причин їх виникнення та вивчення можливостей використання вузівських засобів усунення бар'єрів у вивченні англійської. На виникнення негативних ситуацій впливає безліч факторів, пов'язаних із особистісними особливостями: різний рівень підготовки до вузу, самооцінки, самоорганізації. Їх не можна ігнорувати чи покладатися на те, що лише постійний пошук педагогічних інновацій для інтенсифікації процесу освіти так чи інакше допоможе студентам вирішити чи мінімізувати проблему.

Література:

1. Казначеева С. Н. Студентський вік та організація пізнавальної діяльності: дайджест // Психологія навчання. 2007. № 5.